

UDRUŽENJE ENDOKRINOLOGA I
DIJABETOLOGA REPUBLIKE SRPSKE
ASSOCIATION OF ENDOCRINOLOGISTS AND
DIABETOLOGISTS OF REPUBLIC OF SRPSKA

2. KONGRES ENDOKRINOLOGA I DIJABETOLOGA REPUBLIKE SRPSKE SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

2nd ENDOCRINOLOGY AND DIABETOLOGY CONGRESS OF
REPUBLIC OF SRPSKA WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

PROGRAMSKA KNJIGA

Banja Luka, 09-12.03.2017.

www.uedrs.org

Victoza® - vaša snaga za promjenu u dijabetesu tipa 2.

Kod pacijenata koji nisu odgovarajuće regulisani terapijom metforminom, Victoza® omogućava postizanje brze i održive kontrole:
• Vidljivo smanjenje HbA_{1c} i tjelesne težine već nakon 12 sedmica, koje je održano i nakon 52 sedmice!

Sažetak karakteristika lijeka se nalazi u sklopu promotivnog štanda i možete ga dobiti od predstavnika kompanije Novo Nordisk.

Reference: 1) Pratley R, Nauck M, Bailey T, et al; for the 1860-LIRA-DPP-4 Study Group. One year of liraglutide treatment offers sustained and more effective glycaemic control and weight reduction compared with sitagliptin, both in combination with metformin, in patients with type 2 diabetes: a randomised, parallel-group, open-label trial. Int J Clin Pract. 2011;65(4):397-407.

**UDRUŽENJE ENDOKRINOLOGA I
DIJABETOLOGA REPUBLIKE SRPSKE**
ASSOCIATION OF ENDOCRINOLOGISTS AND
DIABETOLOGISTS OF REPUBLIC OF SRPSKA

ORGANIZATOR
UDRUŽENJE ENDOKRINOLOGA I DIJABETOLOGA REPUBLIKE SRPSKE

KOORGANIZATORI
**MEDICINSKI FAKULTET UNIVERZITETA U BANJOJ LUCI
UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR REPUBLIKE SRPSKE**

POKROVITELJ
MINISTARSTVO ZDRAVLJA I SOCIJALNE ZAŠTITE U VLADI REPUBLIKE SRPSKE

2. KONGRES ENDOKRINOLOGA I DIJABETOLOGA REPUBLIKE SRPSKE SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

2nd ENDOCRINOLOGY AND DIABETOLOGY CONGRESS OF
REPUBLIC OF SRPSKA WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

Kulturni centar "Banski dvor"
Banja Luka, 09-12.03.2017.

PROGRAMSKA KNJIGA

**AKADEMIJA NAUKA I
UMJETNOSTI
REPUBLIKE SRPSKE**

SALA 3:
VELIKA SALA ANURS

PALATA PREDSEDNIKA
REPUBLIKE SRPSKE

ULICA BANA T. LAZAREVIĆA

ULICA BANA MILOSAVLJEVIĆA

ULICA VESELINA MASLEŠE

**KULTURNI CENTAR
"BANSKI DVOR"**

SALA 1:
KONCERTNA SALA

SALA 2:
VIJEĆNICA

SALA 4:
SVEČANI SALON

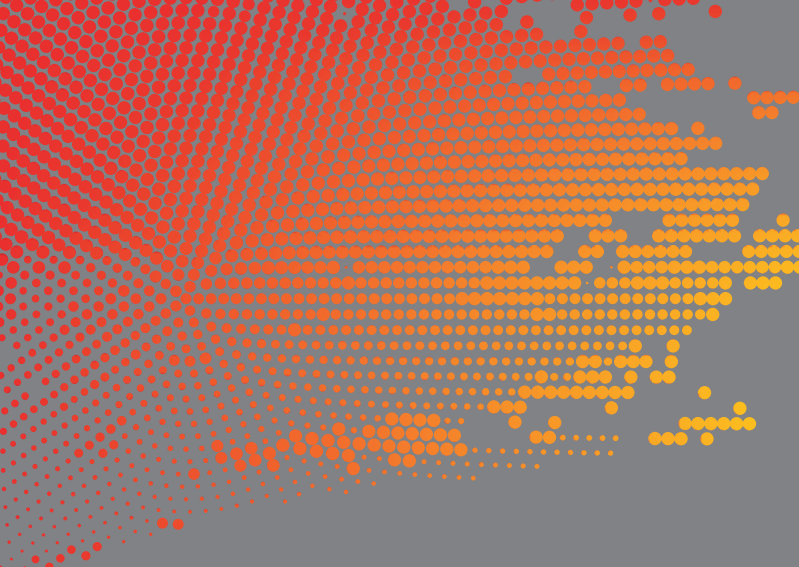

HRAM
HRISTA SPASITELJA

GOSPODSKA ULICA

ULICA KRALJA PETRA I KARADORĐEVIĆA

HOTEL "BOSNA"

SADRŽAJ

ORGANIZACIJA	7
PREGLED PROGRAMA	15
NAUČNI PROGRAM	25
PREDAVANJA PO POZIVU	26
ORALNE PREZENTACIJE	34
POSTER PREZENTACIJE	38

Poštovane kolegice i kolege,

veliko mi je zadovoljstvo i čast da vam poželim dobrodošlicu u ime glavnog organizatora, Udruženja endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske, na 2. Kongres endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske sa međunarodnim učešćem, koji će se održati u Banskom dvoru u Banjoj Luci od 9. do 12. marta 2017. godine, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite u Vladi Republike Srpske.

Udruženje endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske je jedno od najaktivnijih profesionalnih medicinskih udruženja u Republici Srpskoj i ove godine slavi svoju desetogodišnjicu postojanja. Tokom ovog perioda, Udruženje je dalo značajan doprinos u ostvarivanju kontinuirane medicinske edukacije i stručnog usavršavanja, kako endokrinologa i dijabetologa, internista i pedijataru, tako i doktora porodične medicine i medicinskih sestara /tehničara, putem organizacije velikog broja simpozijuma, stručnih predavanja i radionica.

Poneseni vašim velikim odazivom i zadovoljstvom učestvovanja na 1. Kongresu endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske sa međunarodnim učešćem, odlučili smo organizovati i 2. Kongres. U međuvremenu, u struci i nauci su se dogodile brojne promjene u pristupu i liječenju oboljelih od dijabetesa i drugih endokrinoloških oboljenja. Kongres će biti prilika da se susretnemo sa najaktuelnijim temama iz oblasti endokrinologije i dijabetologije, kao i da ostvarimo kritičku razmjenu mišljenja i iskustava u primjeni novih dijagnostičkih metoda i terapijskih novina.

Izuzetnu zahvalnost dugujemo uglednim predavačima iz regiona i inostranstva, koji su bili spremni da nam se pridruže i unesu nove sadržaje.

Takođe, veliko je zadovoljstvo da u radu Kongresa, pored afirmisanih endokrinologa i dijabetologa, učestvuju i mladi endokrinolozi iz Republike Srpske, što ukazuje na stabilnu perspektivu ne samo ovog Kongresa nego i endokrinologije i dijabetologije u Republici Srpskoj.

Želimo da Kongres bude održan u svjetlu profesionalnog napretka i dobre saradnje, a međunarodni karakter Kongresa će predstavljati snažan podsticaj za dalji razvoj endokrinologije i dijabetologije u Republici Srpskoj.

Radujemo se vašem dolasku, sa željom da 2. Kongres endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske krunišemo uspješnim radom, ugodnim druženjem i zabavom u gradu Banjaluci, univerzitetskom i kulturnom centru Republike Srpske.

Dobro došli!

Prof. dr Snježana Popović-Pejičić

Predsjednik Udruženja endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske
Predsjednik Kongresa

ORGANIZACIJA

POČASNI ODBOR

Dr Dragan Bogdanić
Ministar zdravlja i socijalne zaštite u Vladi Republike Srpske

Prof. dr Jasmin Komić
Ministar nauke i tehnologije u Vladi Republike Srpske

Akademik Rajko Kuzmanović
predsjednik Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske

Akademik Drenka Šećerov Zečević
predsjednik Odbora za kardiovaskularnu patologiju ANURS

Akademik Dragan Danelišen
sekretar Odjeljenja medicinskih nauka ANURS

Akademik Vladimir Kanjuh
predsjednik Odbora za kardiovaskularnu patologiju SANU

Prof. dr Milan Mataruga
rektor Univerziteta u Banjoj Luci

Prof. dr Radisav Grujić
rektor Univerziteta u Istočnom Sarajevu

Prof. dr Ranko Škrbić
dekan Medicinskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci

Prof. dr Milan Kulić
dekan Medicinskog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu

Prof. dr Mirko Stanetić
direktor Univerzitetskog kliničkog centra Republike Srpske

Prof. dr Veljko Marić
direktor Univerzitetske bolnice Foča

Prof. dr Gordana Tešanović
direktor JZU Dom zdravlja Banja Luka

Prim. dr Goran Talić
direktor Zavoda za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“

Mr sc. Igor Radojičić
gradonačelnik Grada Banja Luka

PREDSJEDNIK KONGRESA

Prof. dr Snježana Popović-Pejičić

SEKRETARI

Mr sc. med. Gabrijela Malešević

Mr sc. med. Valentina Soldat Stanković

Dr sc. med. Bojana Carić

NAUČNI ODBOR

Predsjednik

Prof. dr Snježana Popović-Pejičić

Članovi

Akademik Nebojša M. Lalić

Akademik Dragan D. Micić

Prof. dr Svetozar Damjanović

Prof. dr Andrej Janež

Prof. dr Ljiljana Lakić

PROGRAMSKI ODBOR

Akademik Nebojša M. Lalić
Akademik Dragan Micić
Akademik Vladimir Kanjuh
Akademik Miodrag Ostojić
Prof. dr Duško Vulić, dopisni član ANURS
Prof. dr Asimina Mitrakou
Prof. dr Katarina Lalić
Prof. dr Aleksandra Jotić
Prof. dr Aleksandra Kendereški
Prof. dr Svetlana Vujić
Prof. dr Vesna Dimitrijević- Srećković
Prof. dr Milica Pešić
Prof. dr Slobodan Antić
Prof. dr Milena Mitrović
Prof. dr Edita Stokić
Prof. dr Milan Petakov
Prof. dr Miloš Žarković
Prof. dr Jasmina Ćirić
Prof. dr Marina Nikolić-Đurović
Prof. dr Mirjana Šumarac Dumanović
Prof. dr Saša Živić

Prof. dr Lea Duvnjak
Prof. dr Darko Kaštelan
Prof. dr Tatjana Milenković
Prof. dr Vlado Đajić
Prof. dr Mithat Hajder
Prof. dr Velija Zelija Ašimi
Prof. dr Azra Bureković
Prof. dr Sniježana Hasanbegović
Doc. dr Aleksandra Grbić
Doc. dr Gordana Bukara-Radujković
Doc. dr Tamara Kovačević-Preradović
Doc. dr Dario Rahelić
Doc. dr Biljana Beleslin
Doc. dr Sandra Pekić
N. S. prim. dr sc. med. Snežana Polovina
Ass. dr sc. med. Dragana Miljić
Ass. mr sc. med. Milena Brkić
Dr sc. med. Bojana Carić
Mr sc. med. Valentina Soldat Stanković
Mr sc. med. Gabrijela Malešević
Mr sc. med. Ivona Risović

ORGANIZACIONI ODBOR

Prim. dr Mladen Blagojević
Prim. dr Vesna Jelača
Prim. dr Gordana Grubor
Prim. dr Dragomir Berić
Prim. dr Marina Tomanić
Prim. dr Slavica Turjanjanin
Prim. dr Snežana Mališ
Prim. dr Radmila Nogo
Prim. dr Mirjana Todorović
Dr Nataša Ivanović
Dr Aleksandra Kamburov-Ćećez
Dr Mirjana Tekić
Dr Olivera Čančar

Dr Dragana Borovčanin
Dr Svjetlana Grahovac
Dr Draženka Subotić
Dr Zoran Pudar
Dr Jelena Malinović Pančić
Dr Danijel Đekić
Dr Dušan Biuković
Dr Milan Grubor
Dr Tamara Knežević
Dr Gordana Rakita
Dr Ana Jevrić
Dr Nataša Filipović-Subotic
Dr Dragana Bubić

OPŠTE INFORMACIJE

Mjesto održavanja Kongresa

Kulturni centar Banski dvor
Trg srpskih vladara 2, 78000 Banja Luka
Telefon: +387 51 305-333
internet adresa: www.banskidvor.org

Datum održavanja

9-12. mart 2017. godine.

Glavni organizator

Udruženje endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske
Ul. 12 beba bb, 78 000 Banja Luka, BiH, <http://www.uedrs.org/>

Tehnički organizator

Sky2travel company PCO D.O.O, Jevrejska ulica bb, Lamela II, Lokal br. 12, 78 000 Banja Luka, BiH / E-mail: kongresi@sky2travel.net, Tel:+387 51 213 350
<http://www.sky2travel.net/>

Naučni program

Glavne teme Kongresa

1. Dijagnostika i terapija dijabetesa tipa 1
2. Dijagnostika i terapija dijabetesa tipa 2
3. Dijabetes, komplikacije i komorbiditeti
4. Prevencija i liječenje gojaznosti
5. Bolesti hipofiza i nadbubrežnih žlijezda
6. Oboljenja štitne i paraštitne žlijezde
7. Endokrine bolesti tokom trudnoće
8. Reproaktivna endokrinologija i osteoporoza

Oblici rada Kongresa

- Plenarna predavanja, predavanja u okviru simpozijuma i sesija, oralne i posterske prezentacije,
- Simpozijum Udruženja endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske i Udruženja kardiologa Republike Srpske,
- Simpozijum Odeljenja medicinskih nauka ANURS i Odeljenja medicinskih nauka SANU.

Prijava radova

Radovi za postersku ili oralnu prezentaciju se prijavljuju u obliku sažetaka/apstrakti, isključivo u elektronskoj formi preko zvaničnog sajta Udruženja, <http://www.uedrs.org/> gdje su naznačena precizna tehnička uputstva.

Po isteku roka prijave radova, autori će biti obavješteni putem mail adrese o tome da li su radovi prihvaćeni za oralnu ili postersku prezentaciju.

Rok za prijavu radova je 31.01.2017. godine.

Tehnička uputstva za predavače i autore radova

Uputstvo predavačima

Trajanje predavanja po pozivu je 20 minuta, uz 5 minuta za diskusiju. Oralne prezentacije originalnih radova traju 10 minuta, uz 2 minuta za diskusiju.

Sve prezentacije moraju biti predate osobama zaduženim za projektovanje u salama, najmanje 30 minuta prije početka sesije.

Za sve dodatne informacije i usluge možete se direktno obratiti Tehničkom organizatoru Kongresa.

Oralne prezentacije

U svim salama su obezbjeđeni tehnički uslovi za kompjuterske prezentacije (LCD projektor). Kompjuterske prezentacije pripremiti u programu Microsoft Power Point.

Poster prezentacije

Posterske prezentacije su predviđene u sali za postersku prezentaciju koja će biti vidno označena u toku Kongresa. Sve posterske sesije traju 30 minuta i biće organizovana diskusija o posterima koje će voditi moderatori u svakoj od posterskih sesija. Poster se izlažu na posterskim panoima. Broj postera je ujedno i broj koji je označen u Programu pored naslova rada, kao i u Zborniku sažetka i biće postavljen na vrhu posterskog panoa (nije potrebno na posteru označavati broj postera).

Prijava učešća

Prijavlivanje učešća, smještaja i uplata kotizacije se obavlja elektronskim putem, popunjavanjem odgovarajuće prijave. Prijava se obavlja putem sajta <http://www.uedrs.org/>.

Uplatu kotizacije izvršiti prema uputstvima iz Prijave učešća na navedeni bankovni račun tehničkog organizatora. Kopiju uplatnice slati putem e-maila: kongresi@sky2travel.net.

Kotizacija uključuje kongresni materijal i ID karticu, pravo učešća i prisustvo na svim zvaničnim i pratećim programima, uključujući svečanu večeru i Uvjerenje o učešću na Kongresu.

ID kartica

ID kartica je obavezna za prisustvo naučnom i društvenom programu.

Kongresni materijali

Komplet kongresnog materijala biće uručen svim registrovanim učesnicima prilikom registracije.

KME bodovi

Kongres će biti bodovan od strane Savjeta za zdravlje Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite u Vladi Republike Srpske po važećem Pravilniku.

Registracija (radno vrijeme)

Četvrtak, 09.03.2017. 12:00- 20:00

Petak, 10.03.2017. 08:00- 20:00

Subota, 11.03.2017. 08:00- 20:00

Izložba

U toku kongresa biće održana prateća izložba u izložbenom salonu Kulturnog centra Banski dvor. Najpoznatiji proizvođači lijekova, laboratorijske i druge medicinske opreme izložiće svoje najnovije proizvode.

Važne adrese

Predsjednik Kongresa

Prof. dr Snježana Popović-Pejičić

Univerzitetski klinički centar Republike Srpske, Banja Luka

12 beba b. b. 78000 Banja Luka

Telefon: +387 51 342 100

E-mail: snjezana.pejicic@kc-bl.com; snjezana_pejicic@hotmail.com

Sekretarijat Kongresa

Mr sc. med. Gabrijela Malešević

Mr sc. med. Valentina Soldat Stanković

Dr sc. med. Bojana Carić

Univerzitetski klinički centar Republike Srpske, Banja Luka

12 beba b. b. 78000 Banja Luka

Telefon: +387 51 342 100

E-mail: gabrijela.malesevic@kc-bl.com

valentina.soldat@kc-bl.com

bojana.radosevic@kc-bl.com

Tehnički organizator

Sky2travel company PCO D. O. O.

Jevrejska ulica bb, Lamela II, Lokal br. 12, 78 000 Banja Luka, BiH

Tel:+387 51 213 350; <http://www.sky2travel.net/> E-mail: kongresi@sky2travel.net

PREGLED PROGRAMA

ČETVRTAK, 09.03.2017.

vrijeme	Sala 1 Koncertna dvorana
17:30-18:30	SVEČANO OTVARANJE KONGRESA Pozdravna obraćanja Predsjednik Udruženja endokrinologa i dijabetologa Republike Srpske i Predsjednik Kongresa prof. dr Snježana Popović–Pejičić Direktor UKC Republike Srpske prof. dr Mirko Stanetić Dekan Medicinskog fakulteta Univerziteta u Banjaluci prof. dr Ranko Škrbić Predsjednik ANURS akademik Rajko Kuzmanović Ministar zdravlja i socijalne zaštite u Vladi Republike Srpske Dr Dragan Bogdanić
	Kulturno–umjetnički program Ženski kamerni hor “Banjalučanke” Operska diva, sopran Dunja Simić
18:30-20:00	SIMPOZIJUM 1 Predsjedništvo: N. M. Lalić, S. Popović-Pejičić
18:30-18:50	P1_Razvoj dijabetološke službe u Republici Srpskoj S. Popović-Pejičić, Banja Luka, Republika Srpska
18:50-19:10	P2_Advances on artificial pancreas A. Mitrakou, Atina, Grčka
19:10-19:30	P3_Razvoj ateroskleroze u tipu 2 dijabetesa: specifičnosti metaboličkih uticaja N. M. Lalić, Beograd, Srbija
19:30-19:50	P4_HPA osovina i starenje S. Damjanović, Beograd, Srbija
20:00-21:00	Koktel dobrodošlice

PETAK, 10.03.2017.

vrijeme	Sala 1 Koncertna dvorana	vrijeme	Sala 2 Vijećnica
9:00-10:30	SIMPOZIJUM 2 Predsjedništvo: S. Damjanović, D. Rahelić		
9:00-9:20	P5_Multitumorski sindromi S. Damjanović, Beograd, Srbija		
9:20-9:40	P6_Primarni aldosteronizam J. Ćirić, Beograd, Srbija		
9:40-10:00	P7_Uloga gastrointestinalne mikrobiote u kontroli energetskeg metabolizma i nastanku metaboličkih poremećaja i bolesti S. Jelić, Beograd, Srbija		
10:00-10:20	P8_Diabetes and osteoporosis -diaporosis D. Rahelić, Zagreb, Hrvatska		
10:20-10:30	Diskusija		
10:30-11:00	PAUZA		
11:00-12:30	SIMPOZIJUM 3 Predsjedništvo: M. Žarković, D. Kaštelan	11:00-12:50	ORALNE PREZENTACIJE 1 (1-11) Predsjedništvo: Lj. Lakić, G. Bukara Radujković
11:00-11:20	P9_Nove smjernice u dijagnostici i liječenju incidentaloma nadbubrežnih žlijezda D. Kaštelan, Zagreb, Hrvatska		
11:20-11:40	P10_Klinički aspekti dijagnostike tiroidnih nodusa M. Žarković, Beograd, Srbija		
11:40-12:00	P11_Kognitivne funkcije u Hashimoto tiroiditisu M. Nikolić-Đurović, Beograd, Srbija		
12:00-12:20	P12_Terapija Gravesove orbitopatije-nove Eugogo preporuke B. Beleslin, Beograd, Srbija		
12:20-12:30	Diskusija		
12:30-14:15	SATELITSKI SIMPOZIJUMI		
14:15-15:00	Ručak		

vrijeme	Sala 1 Koncertna dvorana	vrijeme	Sala 2 Vijećnica
15:00-16:30	SIMPOZIJUM 4 Predsjedništvo: S. Vujović, M. Brkić	15:00-16:30	SESIJA 1 Meet the professor Predsjedništvo: S. Popović-Pejičić, M. Mitrović
15:00-15:20	P13_Hipertenzija u klimakterijumu S. Vujović, Beograd, Srbija	15:00-15:20	P17_Povezanost sistemske inflamacije sa predijabetesom kod pacijenata sa koronarnom bolešću V. Soldat-Stanković, Banja Luka, Republika Srpska
15:20-15:40	P14_Benigne bolesti dojke u reproduktivnoj dobi žene M. Brkić, Banja Luka, Republika Srpska	15:20-15:40	P18_Značaj određivanja surogat markera ateroskleroze kod pacijenata sa tipom 2 dijabetesa G. Malešević, Banja Luka, Republika Srpska
15:40-16:00	P15_Deficit testosterona tokom starenja: mitovi, činjenice i kontroverze A. Kendereški, Beograd, Srbija	15:40-16:00	P19_Određivanje jačine glomerulske filtracije kod oboljelih od diabetes mellitusa tipa 2 primjenom različitih metoda izračunavanja I. Risović, Banja Luka, Republika Srpska
16:00-16:20	P16_Eretilna disfunkcija i muški infertilitet Z. Velija-Ašimi, Sarajevo, Federacija BIH	16:00-16:20	P20_Terapija inzulinskom pumpom u Republici Srpskoj: klinički značaj upotrebe profesionalnog softvera za praćenje liječenja dijabetesa tipa 1 B. Carić, Banja Luka, Republika Srpska
16:20-16:30	Diskusija	16:20-16:30	Diskusija
16:30-16:50	PAUZA	16:30-16:50	PAUZA

vrijeme	Sala 1 Koncertna dvorana	vrijeme	Sala 2 Vijećnica
16:50-18:20	SIMPOZIJUM 5 Predsjedništvo: M. Petakov, A. Grbić	16:50-18:50	ORALNE PREZENTACIJE 2 (12-23) Predsjedništvo: N. Rašeta, V. Vlatković
16:50-17:10	P21_Hiperparatireoidizam – diferencijalna dijagnoza M. Petakov, Beograd, Srbija		
17. 10-17:30	P22_Izazovi i kontroverze u dijagnostici i terapiji akromegalije A. Grbić, Banja Luka, Republika Srpska		
17:30-17. 50	P23_Kraniofaringeom S. Pekić Djurdjević, Beograd, Srbija		
17:50-18:10	P24_Hiponatremija i hipopituitarizam D. Miljić, Beograd, Srbija		
18:10-18:20	Diskusija		

SUBOTA, 11.03.2017.

vrijeme	Sala 1 Koncertna dvorana	vrijeme	Sala 3 Velika sala ANURS-a
8:30-10:00	SIMPOZIJUM 6 Predsjedništvo: S. Antić, Lj. Lakić	08:30-10:30	SIMPOZIJUM 7 Simpozijum Odjeljenja medicinskih nauka ANURS-a i Odeljenja medicinskih nauka SANU Simpozijum: Kardiovaskularne bolesti i dijabetes u fokusu Predsjedništvo: D. Danelišen, D. Micić, N. M. Lalić, V. Kanjuh
8:30-8:50	P25_Dijabetesna nefropatija-Rana dijagnostika i adekvatan izbor antidijabetesne terapije S. Antić, Niš, Srbija	8:30-8:50	Uvodne riječi: R. Kuzmanović, predsjednik ANURS-a D. Danelišen, sekretar Odjeljenja medicinskih nauka ANURS-a D. Micić, sekretar Odeljenja medicinskih nauka SANU
8:50-9:10	P26_Insulinska rezistencija u tipu 1 diabetes mellitusa i hronične komplikacije-potencijalni benefiti neinsulinske terapije M. Mitrović, Novi Sad, Srbija	8:50-9:10	P29_Gojaznost i nastanak tipa 2 dijabetesa N. M. Lalić, Beograd, Srbija
9:10-9:30	P27_Dijabetesno stopalo-multisistemska komplikacija Lj. Lakić, Banja Luka, Republika Srpska	9:10-9:30	P30_Gojaznost i razvoj kardiovaskularne bolesti D. Micić, Beograd, Srbija
9:30-9:50	P28_Kliničko ispitivanje autonomnog nervnog sistema V. Đajić, B. Luka, Republika Srpska	9:30-9:50	P31_Uzroci, ciljne ćelije, histopatologija i posljedice vaskularnih lezija kod dijabetes melitusa tipa 2 V. Kanjuh, Beograd, Srbija
9:50-10:00	Diskusija	9:50-10:10	P32_Dijabetes i makrovaskularne komplikacije-mogućnosti preventivne intervencije S. Popović-Pejičić, Banja Luka, Republika Srpska
10:00-10:30	SATELITSKI SIMPOZIJUM	10:10-10:30	P33_Dijabetes i koronarna bolest: kako poboljšati sekundarnu prevenciju D. Vulić, Banja Luka, Republika Srpska

vrijeme		Sala 1 Koncertna dvorana	
10:30-11:00	PAUZA		
11:00-12:30	SIMPOZIJUM 8 Predsjedništvo: A. Jotić, A. Janež		
11:00-11:20	P34_Gestacijski dijabetes A. Jotić, Beograd, Srbija		
11:20-11:40	P35_New characteristics in diabetes treatment T. Milenković, Skoplje, Makedonija		
11:40-12:00	P36_Body weight changes in new therapy of type 2 diabetes A. Janež, Ljubljana, Slovenija		
12:00-12:20	P37_GLP-1 Agonist/SGLT2 Inhibitor Combo Therapy in Diabetic Patients L. Duvnjak, Zagreb, Hrvatska		
12:20-12:30	Diskusija		
12:30-14:30	SATELITSKI SIMPOZIJUMI		
14:30-15:00	RUČAK	vrijeme	Sala 2 Vijećnica
15:00-16:30	SIMPOZIJUM 9 Predsjedništvo: D. Micić, E. Stokić	15:00-16:40	ORALNE PREZENTACIJE 3 (24-33) Predsjedništvo: A. Grbić, M. Hajder
15:00-15:20	P38_Lečenje gojaznosti – aktuelno stanje i terapijske perspektive D. Micić, Beograd, Srbija		
15:20-15:40	P39_Da li je gojaznost bolest? M. Šumarac-Dumanović, Beograd, Srbija		
15:40-16:00	P40_Komorbiditeti gojaznosti i metabolička hirurgija S. Polovina, Beograd, Srbija		
16:00-16:20	P41_Neuobičajeni aspekti gojaznosti E. Stokić, Novi Sad, Srbija		
16:20-16:30	Diskusija		
16:30-16:50	PAUZA		

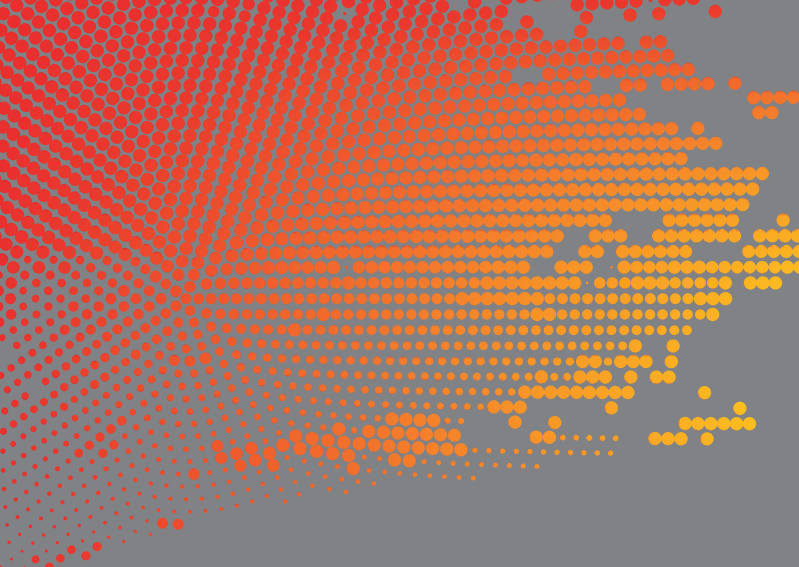
vrijeme	Sala 1 Koncertna dvorana	vrijeme	Sala 4 Svečani salon Banski Dvor
16:50-18:20	SIMPOZIJUM 10 Predsjedništvo: K. Lalić, M. Pešić	16:50-18:20	POSTER SESIJA 1 (1-22) Predsjedništvo: M. Mitrović, S. Antić
16:50-17:10	P42_Farmakološki pristup dislipidemijama u dijabetesu K. Lalić, Beograd, Srbija		POSTER SESIJA 2 (23-43) Predsjedništvo: S. Jelić, V. Dimitrijević Srećković
17:10-17:30	P43_Metabolički i imunološki aspekti aterotromboze u metaboličkom sindromu i tip 2 dijabetesu M. Hajder, Tuzla, Federacija BIH		
17:30-17:50	P44_Oralni antidijabetici u pacijenata sa koronarnom bolešću M. Pešić, Niš, Srbija		
17:50-18:10	P45_Da li ima novina u dijagnostici i liječenju metaboličkog sindroma? A. Bureković, Sarajevo, Federacija BIH		
18:10-18:20	Diskusija		
20:00	SVEČANA VEČERA		

NEDJELJA, 12.03.2017.

vrijeme	Sala 1 Koncertna dvorana
09:00-10:30	SIMPOZIJUM 11 Simpozijum Udruženja endokrinologa i dijabetologa RS i Udruženja kardiologa RS Predsjedništvo: N. M. Lalić, M. Ostojić
9:00-9:20	P46_Savremena terapija hiperglikemije u tipu 2 dijabetesa: poruke studija kardiovaskularnih ishoda N. M. Lalić, Beograd, Srbija
9:20-9:40	P47_Značaj individualne kontrole glikemije u prevenciji i liječenju diabetesa tipa 2: od preporuke do dilema S. Popović-Pejičić, Banja Luka, Republika Srpska
9:40-10:00	P48_Ishemijska bolest srca kod dijabetičara: da li je potreban poseban terapijski pristup ? M. Ostojić, Beograd, Srbija
10:00-10:20	P49_Asimptomatska ishemijska bolest srca: da li je stratifikacija rizika putem neinvazivnih testova moguća ? T. Kovačević-Preradović, Banja Luka, Republika Srpska
10:20-10:30	Diskusija
10:30-11:15	SATELITSKI SIMPOZIJUMI
11:15-11:30	PAUZA
11:30-13:00	SIMPOZIJUM 12 Predsjedništvo: S. Živić, G. Radujković-Bukara
11:30-11:50	P50_Da li se u fetalnom i ranom neonatalnom periodu određuje naša ukupna sudbina? S. Živić, Niš, Srbija
11:50-12:10	P51_Budućnost kontinuiranog monitoringa glikemije kod djece sa diabetes mellitusom tipa 1 G. Bukara-Radujković, Banja Luka, Republika Srpska
12:10-12:30	P52_Inzulinska pumpa u terapiji tip 1 diabetes mellitusa djece i omladine S. Hasanbegović, Sarajevo, Federacija BiH
12:30-12:50	P53_Gojaznost i predijabetes –specifičnosti kod dece i adolescenata V. Dimitrijević-Srečković, Beograd, Srbija
12:50-13:00	Diskusija
13:00-13:10	ZATVARANJE KONGRESA

NAUČNÍ PROGRAM

PREDAVANJA PO POZIVU

ČETVRTAK, 09.03.2017.

Sala 1	
Koncertna dvorana	
18:30-20:00	SIMPOZIJUM 1
Predsjedništvo: N. M. Lalić, S. Popović-Pejičić	
18:30-18:50	P1_Razvoj dijabetološke službe u Republici Srpskoj S. Popović-Pejičić, Banja Luka, Republika Srpska
18:50-19:10	P2_Advances on artificial pancreas A. Mitrakou, Atina, Grčka
19:10-19:30	P3_Razvoj ateroskleroze u tipu 2 dijabetesa: specifičnosti metaboličkih uticaja N. M. Lalić, Beograd, Srbija
19:30-19:50	P4_HPA osovina i starenje S. Damjanović, Beograd, Srbija
20:00-21:00	Koktel dobrodošlice

PETAK, 10.03.2017.

Sala 1
Koncertna dvorana
9:00-10:30 SIMPOZIJUM 2

Predsjedništvo: S. Damjanović, D. Rahelić

9:00-9:20	P5_Multitumorski sindromi S. Damjanović, Beograd, Srbija
9:20-9:40	P6_Primarni aldosteronizam J. Ćirić, Beograd, Srbija
9:40-10:00	P7_Uloga gastrointestinalne mikrobiote u kontroli energetskeg metabolizma i nastanku metaboličkih poremećaja i bolesti S. Jelić, Beograd, Srbija
10:00-10:20	P8_Diabetes and osteoporosis -diaporosis D. Rahelić, Zagreb, Hrvatska
10:20-10:30	Diskusija
10:30-11:00	Pauza

Sala 1
Koncertna dvorana
11:00-12:30 SIMPOZIJUM 3

Predsjedništvo: M. Žarković, D. Kaštelan

11:00-11:20	P9_Nove smjernice u dijagnostici i liječenju incidentaloma nadbubrežnih žlijezda D. Kaštelan, Zagreb, Hrvatska
11:20-11:40	P10_Klinički aspekti dijagnostike tiroidnih nodusa. M. Žarković, Beograd Srbija
11:40-12:00	P11_Kognitivne funkcije u Hashimoto tiroiditisu M. Nikolić-Đurović, Beograd, Srbija
12:00-12:20	P12_Terapija Gravesove orbitopatije-nove Eugogo preporuke B. Beleslin, Beograd, Srbija
12:20-12:30	Diskusija

Sala 2
Vijećnica
11:00-12:50 ORALNE PREZENTACIJE 1 (1-11)

Predsjedništvo: Lj. Lakić, G. Bukara Radujković

Sala 1
Koncertna dvorana
12:30-14:15 **SATELITSKI SIMPOZIJUMI**

14:15-15:00 **Ručak**

Sala 1
Koncertna dvorana
15:00-16:30 **SIMPOZIJUM 4**

Predsjedništvo: S. Vujović, M. Brkić

15:00-15:20 **P13_Hipertenzija u klimakterijumu**
S. Vujović, Beograd, Srbija

15:20-15:40 **P14_Benigne bolesti dojke u reproduktivnoj dobi žene**
M. Brkić, Banja Luka, Republika Srpska

15:40-16:00 **P15_Deficit testosterona tokom starenja: mitovi, činjenice i kontroverze**
A. Kendereški, Beograd, Srbija

16:00-16:20 **P16_Eretilna disfunkcija i muški infertilitet**
Z. Velija-Ašimi, Sarajevo, Federacija BiH

16:20-16:30 Diskusija

16:30-16:50 Pauza

Sala 2
Vijećnica
15:00-16:30 **SESIJA 1 - MEET THE PROFESSOR**

Predsjedništvo: S. Popović-Pejičić, M. Mitrović

15:00-15:20 **P17_Povezanost sistemske inflamacije sa predijabetesom kod pacijenata sa koronarnom bolešću.**
V. Soldat-Stanković, Banja Luka, Republika Srpska

15:20-15:40 **P18_Značaj određivanja surogat markera ateroskleroze kod pacijenata sa tipom 2 dijabetesa.**
G. Malešević, Banja Luka, Republika Srpska

15:40-16:00 **P19_Određivanje jačine glomerulske filtracije kod oboljelih od diabetes mellitusa tipa 2 primjenom različitih metoda izračunavanja**
I. Risović, Banja Luka, Republika Srpska

16:00-16:20 **P20_Terapija inzulinskom pumpom u Republici Srpskoj: klinički značaj upotrebe profesionalnog softvera za praćenje liječenja dijabetesa tipa 1**
B. Carić, Banja Luka, Republika Srpska

16:20-16:30 Diskusija

16:30-16:50 Pauza

Sala 1
Koncertna dvorana
16:50-18:20 SIMPOZIJUM 5

Predsjedništvo: M. Petakov, A. Grbić

16:50-17:10 **P21_Hiperparatireoidizam – diferencijalna dijagnoza**
M. Petakov, Beograd, Srbija

---

17. 10-17:30 **P22_Izazovi i kontroverze u dijagnostici i terapiji akromegalije**
A. Grbić, Banja Luka, Republika Srpska

17:30-17. 50 **P23_Kraniofaringeom**
S. Pekić Đurđević, Beograd, Srbija

17:50-18:10 **P24_Hiponatremija i hipopituitarizam**
D. Miljić, Beograd, Srbija

18:10-18:20 Diskusija

Sala 2
Vijećnica
16:50-18:50 ORALNE PREZENTACIJE 2 (12-23)

Predsjedništvo: N. Rašeta, V. Vlatković

SUBOTA, 11.03.2017.

Sala 1
Koncertna dvorana
8:30-10:00 SIMPOZIJUM 6

Predsjedništvo:
S. Antić, Lj. Lakić

8:30-8:50	P25_Dijabetesna nefropatija-rana detekcija i adekvatan izbor antidijabetesne terapije S. Antić, Niš, Srbija
8:50-9:10	P26_Insulinska rezistencija u tipu 1 diabetes mellitusa i hronične komplikacije-potencijalni benefiti neinsulinske terapije M. Mitrović, Novi Sad, Srbija
9:10-9:30	P27_Dijabetesno stopalo-multisistemska komplikacija Lj. Lakić, Banja Luka, Republika Srpska
9:30-9:50	P28_Kliničko ispitivanje autonomnog nervnog sistema V. Đajić, B. Luka, Republika Srpska
9:50-10:00	Diskusija

Sala 1
Koncertna dvorana
10:00-10:30 SATELITSKI SIMPOZIJUM

10:30-11:00 Pauza

Sala 3
Velika sala ANURS-a
8:30-10:30 SIMPOZIJUM 7

Simpozijum Odjeljenja medicinskih nauka ANURS-a i Odeljenja medicinskih nauka SANU

Simpozijum: Kardiovaskularne bolesti i dijabetes u fokusu
Predsjedništvo: D. Danelišen, D. Micić, N. M. Lalić, V. Kanjuh

8:30-8:50	Uvodne riječi: R. Kuzmanović, predsjednik ANURS-a D. Danelišen, sekretar Odjeljenja medicinskih nauka ANURS D. Micić, sekretar Odeljenja medicinskih nauka SANU
8:50-9:10	P29_Gojaznost i nastanak tipa 2 dijabetesa N. M. Lalić, Beograd, Srbija
9:10-9:30	P30_Gojaznost i razvoj kardiovaskularne bolesti D. Micić, Beograd, Srbija

9:30-9:50	P31_Uzroci, ciljne ćelije, histopatologija i posljedice vaskularnih lezija kod dijabetes melitusa tipa 2 V. Kanjuh, Beograd, Srbija
9:50-10:10	P32_Dijabetes i makrovaskularne komplikacije-mogućnosti preventivne intervencije S. Popović-Pejičić, Banja Luka, Republika Srpska
10:10-10:30	P33_Dijabetes i koronarna bolest –kako poboljšati sekundarnu prevenciju D. Vulić, Banja Luka, Republika Srpska
10:30-11:00	Pauza

Sala 1 Koncertna dvorana 11:00-12:30 SIMPOZIJUM 8	
Predsjedništvo: A. Jotić, A. Janež	
11:00-11:20	P34_Gestacijski dijabetes A. Jotić, Beograd, Srbija
11:20-11:40	P35_Novi aspekti terapije dijabetesa T. Milenković, Skoplje, Makedonija
11:40-12:00	P36_Body weight changes in new therapy of type 2 diabetes A. Janež, Ljubljana, Slovenija
12:00-12:20	P37_GLP-1 Agonist/SGLT2 Inhibitor Combo Therapy in Diabetic Patients L. Duvnjak, Zagreb, Hrvatska
12:20-12:30	Diskusija

Sala 1 Koncertna dvorana 12:30-14:30 SATELITSKI SIMPOZIJIUMI	
14:30-15:00	Ručak

Sala 1 Koncertna dvorana 15:00-16:30 SIMPOZIJUM 9	
Predsjedništvo: D. Micić, E. Stokić	
15:00-15:20	P38_Lečenje gojaznosti –aktuelno stanje i terapijske perspektive D. Micić, Beograd, Srbija
15:20-15:40	P39_Da li je gojaznost bolest? M. Šumarac-Dumanović, Beograd, Srbija

15:40-16:00	P40_Komorbiditeti gojaznosti i metabolička hirurgija S. Polovina, Beograd, Srbija
16:00-16:20	P41_Neuobičajeni aspekti gojaznosti E. Stokić, Novi Sad, Srbija
16:20-16:30	Diskusija
16:30-16:50	Pauza

Sala 2 Vijećnica 15:00-16:40 ORALNE PREZENTACIJE 3 (24-33) Predsjedništvo: A. Grbić, M. Hajder	
16:30-16:50	Pauza

Sala 1 Koncertna dvorana 16:50-18:20 SIMPOZIJUM 10 Predsjedništvo: K. Lalić, M. Pešić	
16:50-17:10	P42_Farmakološki pristup dislipidemijama u dijabetesu K. Lalić, Beograd, Srbija
17:10-17:30	P43_Metabolički i imunološki aspekti aterotromboze u metaboličkom sindromu i tip 2 dijabetesu M. Hajder, Tuzla, Federacija BIH
17:30-17:50	P44_Terapija oralnim antidijabeticima u koronarnoj bolesti M. Pešić, Niš, Srbija
17:50-18:10	P45_Da li ima novina u dijagnostici i liječenju metaboličkog sindroma? A. Bureković, Sarajevo, Federacija BIH
18:10-18:20	Diskusija

Sala 4 Svečani salon Banski Dvor 16:50-18:20 POSTER SESIJA 1 (1-22) Predsjedništvo: M. Mitrović, S. Antić	
--	--

Sala 4 Svečani salon Banski Dvor 16:50-18:20 POSTER SESIJA 2 (23-43) Predsjedništvo: S. Jelić, V. Dimitrijević Srećković	
---	--

20:00	Svečana večera
--------------	-----------------------

NEDJELJA, 12.03.2017.

Sala 1 Koncertna dvorana	
09:00-10:30	SIMPOZIJUM 11
Simpozijum Udruženja endokrinologa i dijabetologa RS i Udruženja kardiologa RS Predsjedništvo: N. M. Lalić, M. Ostojić	
9:00-9:20	P46_Savremena terapija hiperglikemije u tipu 2 dijabetesa: poruke studija kardiovaskularnih ishoda N. M. Lalić, Beograd, Srbija
9:20-9:40	P47_Značaj individualne kontrole glikemije u prevenciji i liječenju diabetesa tipa 2: od preporuke do dilema S. Popović-Pejičić, Banja Luka, Republika Srpska
9:40-10:00	P48_Ishemijska bolest srca kod dijabetičara: da li je potreban poseban terapijski pristup? M. Ostojić, Beograd, Srbija
10:00-10:20	P49_Asimptomatska ishemijska bolest srca: da li je stratifikacija rizika putem neinvazivnih testova moguća? T. Kovačević-Preradović, Banja Luka, Republika Srpska
10:20-10:30	Diskusija
Sala 1 Koncertna dvorana	
10:30-11:15	SATELITSKI SIMPOZIJUMI
11:15-11:30	Pauza
Sala 1 Koncertna dvorana	
11:30-13:00	SIMPOZIJUM 12
Predsjedništvo: S. Živić, G. Radujković-Bukara	
11:30-11:50	P50_Da li se u fetalnom i ranom neonatalnom periodu određuje naša ukupna sudbina? S. Živić, Niš, Srbija
11:50-12:10	P51_Budućnost kontinuiranog monitoringa glikemije kod djece sa diabetes mellitusom tipa 1 G. Bukara-Radujković, Banja Luka, Republika Srpska
12:10-12:30	P52_Inzulinska pumpa u terapiji tip 1 diabetes mellitusa djece i omladine S. Hasanbegović, Sarajevo, Federacija BiH
12:30-12:50	P53_Gojaznost i predijabetes –specifičnosti kod dece i adolescenata V. Dimitrijević-Srečković, Beograd, Srbija
12:50-13:00	Diskusija
13:00-13:10	Zatvaranje Kongresa

ORALNE PREZENTACIJE

ORALNE PREZENTACIJE 1

PETAK, 11:00-12:50, SALA 2 - VIJEĆNICA

Predsjedništvo: Lj. Lakić, G. Bukara Radujković

- 11:00-11:10 OP1_POSTOJI LI STATISTIČKI ZNAČAJNA RAZLIKA U GLIKOREGULACIJI NA TRI TERAPIJSKA REŽIMA?**
N. Ivanović, E. Vujić, B. Žarković
- 11:10-11:20 OP2_POVEZANOST KOŽNIH PROMJENA I KOMPONENTI METABOLIČKOG SINDROMA**
R. Nogo, Š. Gordana, D. Borovčanin
- 11:20-11:30 OP3_KARAKTERISTIKE ISPOLJAVANJA METABOLIČKOG SINDROMA KOD PACIJENATA SA TIPOM 2 DIJABETESA I KORONARNOM BOLEŠĆU**
M. Tomanić, J. Milekić, N. Filipović – Subotić, R. Bambulović – Petrović
- 11:30-11:40 OP4_DVOGODIŠNJE PRAĆENJE PACIJENATA NA TERAPIJI DPP4 INHIBITORIMA**
V. Jelača, A. Jevrić
- 11:40-11:50 OP5_STRES I POREMEĆAJI FUNKCIJE ŠTITASTE ŽLIJEZDE**
S. Mališ, S. Turanjanin, O. Čančar, M. Kovačević, V. Prodanović, J. Vladičić Mašić, N. Dukić, D. Sokolović
- 11:50-12:00 OP6_SKRINING POREMEĆAJA METABOLIZMA GLUKOZE KOD PACIJENATA SA KORONARNOM BOLEŠĆU**
D. Đekić, D. Vulić, A. Grbić, B. Gašić, B. Horozić, G. Topić, N. Šobot, T. Knežević
- 12:00-12:10 OP7_NIVO TSH KOD ŽENA SA STERILITETOM -RETROSPEKTIVNO-PROSPEKTIVNA STUDIJA**
D. Biuković, G. Mikač, S. Popović-Pejjičić
- 12:10-12:20 OP8_OD HIPOGLIKEMIJE DO DIJAGNOZE SINDROMA PREKIDA HIPOFIZNE PETELJKE**
T. Knežević, A. Grbić, M. Bojić, D. Đekić, G. Malešević
- 12:20-12:30 OP9_DIABETES MELLITUS I KARDIOVASKULARNA OBOLJENJA KOD PACIJENATA SA TRANSPLANTIRANIM BUBREGOM**
D. Lončar, M. Hajder, S. Husarić, J. Pašić, L. Jašarević, J. Šehić-Merić, D. Mršić
- 12:30-12:40 OP10_ŠIHANOV SINDROM I AKUTNA BUBREŽNA SLABOST KAO POSLJEDICA POSTPARTALNE HEMORAGIJE**
D. Mičić Zrnić, B. Gašić, M. Grujičić, V. Soldat Stanković, V. Vlatković, I. Balaban
- 12:40-12:50 OP11_BECKWITH WIEDEMANNOV SINDROM (BWS)-PRIKAZ SLUČAJA**
Lj. Solomun, D. Jojić, G. Bukara –Radujković, N. Marić, B. Solomun

ORALNE PREZENTACIJE 2

PETAK, 16:50-18:50, SALA 2 - VIJEĆNICA

Predsjedništvo: N. Rašeta, V. Vlatković

- 16:50-17:00 OP12_DIFERENCIRANJE PRIMARNOG OD SEKUNDARNOG HIPERPARATIROIDIZMA**
N. Rašeta, V. Aksentić
- 17:00-17:10 OP13_SEKUNDARNI HIPERPARATIROIDIZAM, METABOLIZAM KALCIJUMA I FOSFATA I ISHOD LIJEČENJA KOD BOLESNIKA NA HEMODIJALIZI**
V. Vlatković, D. Vojvodić, I. Risović, B. Gašić, M. Grujičić; D. Zrnić-Mičić, G. Topić
- 17:10-17:20 OP14_UTICAJ PARAMETARA KOMPLEKSNOG SINDROMA MALNUTRICIJE I INFLAMACIJE NA VRIJEDNOSTI PARATIROIDNOG HORMONA KOD BOLESNIKA NA HRONIČNOJ HEMODIJALIZI**
I. Risović, S. Popović-Pejičić, A. Arežina, D. Bubić, M. Aničić, D. Berić
- 17:20-17:30 OP15_PATOHISTOLOŠKA DIJAGNOSTIKA DIJABETESNE NEFROPATIJE: KADA I ZAŠTO?**
M. Grujičić, V. Vlatković, D. Vojvodić, B. Gašić, D. Zrnić-Mičić, G. Topić, D. Đukić
- 17:30-17:40 OP16_ANTIINFLAMATORNA TERAPIJA DIJABETESA TIP 2**
M. Blagojević
- 17:40-17:50 OP17_MODERNA TEHNOLOGIJA POBOLJŠAVA METABOLIČKU KONTROLU DJECE SA DIJABETES MELITUSOM TIP 1**
G. Bukara-Radujkovic, V. Miljković, D. Subotic, D. Rajin
- 17:50-18:00 OP18_UTICAJ TRAJANJA BOLESTI NA INSULINSKU SENZITIVNOST U TIPU 1 DIJABETESA**
Đ. S. Popović, M. Mitrović, D. S. Tešić, D. Tomić-Naglić, B. Vuković, D. Tomić, D. Benc, Slađana Pejaković, J. Prodanović, E. Stokić
- 18:00-18:10 OP19_ZNAČAJ ODREĐIVANJA GLIKEMIJE JEDAN SAT NAKON ORALNOG OPTEREĆENJA GLUKOZOM U DETEKCIJI PROATEROGENOG KARDIOMETABOLIČKOG PROFILA U GOJAZNIH OSOBA**
Đ. S. Popović, D. Tomić-Naglić, M. Mitrović, M. Medić-Stojanoska, J. Novaković-Paro, R. Pejin, I. Bajkin, T. Ičin, B. Vuković, E. Stokić
- 18:10-18:20 OP20_UTICAJ MIKRO I MAKROVASKULARNIH KOMPLIKACIJA NA KVALITET ŽIVOTA PACIJENATA SA DIABETES MELLITUS-OM TIP 2**
K. Stanetić, V. Kević, S. Savić, G. Tešanović
- 18:20-18:30 OP21_EUROSONOGRAFIJA PERIFERNIH NERAVA U DIJAGNOSTICI I LEČENJU DIJABETES MELITUSA**
E. Uri, J. Šamu, R. Milanović
- 18:30-18:40 OP22_ZNAČAJ SMANJENE FUNKCIJE ŠTITASTE ŽLIJEZDE NA METABOLIZAM I GRAVIDITET U ŽENA SA SINDROMOM POLICISTIČNIH JAJNIKA (PCOS)**
M. Brkić, G. Vujić, D. Erceg, A. Cerić, Z. Vrhovac
- 18:40-18:50 OP23_DIREKTNA PROCIJENA REFERENTNIH INTERVALA ZA HORMONE ŠTITNE ŽLIJEZDE U REPUBLICI SRPSKOJ**
B. Mirjanić-Azarić, S. Avram, T. Stojakovic-Jelisavac, D. Stojanović, M. Petković, N. Bogavac-Stanojević

ORALNE PREZENTACIJE 3

SUBOTA, 15:00-16:40, SALA 2 - VIJEĆNICA

Predsjedništvo: A. Grbić, M. Hajder

- 15:00-15:10 OP24_ZNAČAJ HORMONSKE SUPSTITUCIONE TERAPIJE NA KOSTNU GUSTINU U PREVREMENOJ INSUFICIJENCIJI OVARIJUMA**
M. Brkić, S. Vujović, M. Ivović, Lj. Marina, A. Grbić, Z. Vrhovac
- 15:10-15:20 OP25_PROCIJENA FAKTORA RIZIKA ZA NASTANAK OSTEOPOROZE KOD ŽENA U POSTMENOPAUZI**
R. Bijelić
- 15:20-15:30 OP26_SOCIO-DEMOGRAFSKE, ANTROPOMETRIJSKE I BIOHEMIJSKE KARAKTERISTIKE PACIJENATA SA TIPOM 2 ŠEĆERNE BOLESTI U REPUBLICI SRPSKOJ**
Lj. Stanivuk, S. Popović-Pejičić, D. Stojisavljević, V. Petrović
- 15:30-15:40 OP27_REZIDUALNI EFEKTI KRATKOTRAJNE INTENZIVIRANE INSULINSKE TERAPIJE NA SEKRETORNU SPOSOBNOST BETA – ĆELIJA U BOLESNIKA SA TIPOM 2 DIABETES MELLITUSA I SEKUNDARNIM NEUSPJEHOM ORALNE TERAPIJE**
A. Grbić, M. Brkić, S. Savić
- 15:40-15:50 OP28_UTICAJ DUŽINE TRAJANJA I REGULISANOSTI DIABETES MELLITUS-A NA POJAVU KOMPLIKACIJA NA DONJIM EKSTREMITETIMA**
S. Novaković Bursać, S. Jandrić, G. Talić
- 15:50-16:00 OP29_UTICAJ NAVIKA U ISHRANI NA POJAVU GESTACIJSKOG DIJABETESA**
V. Rudić Grujić, S. Popović Pejičić, M. Grabež, N. Vasiljević, A. Prtina
- 16:00-16:10 OP30_RAZLIKE U ZDRAVSTVENOM PONAŠANJU ZDRAVE ODRASLE POPULACIJE I POPULACIJE OBOLJELE OD DIJABETESA U REPUBLICI SRPSKOJ**
D. Stojisavljević, S. Popović-Pejičić, Lj. Stanivuk, Lj. Jandrić
- 16:10-16:20 OP31_POVEZANOST METABOLIČKOG SINDROMA SA POJAVOM KARDIOVASKULARNIH BOLESTI I DIJABETASA**
V. Petrović, S. Popović-Pejičić, Lj. Stanivuk
- 16:20-16:30 OP32_EFEKTI PRIMJENE KLINIČKOG VODIČA NA KONTROLU GLIKEMIJE U TIPI 2 DIJABETESA**
S. Savić, G. Tešanović, K. Stanetić
- 16:30-16:40 OP33_PREVALENCA BOLESTI ŠTITNE ŽLIJEZDE NA PODRUČJU OPŠTINE LAKTAŠI - JAVNO ZDRAVSTVENI PROBLEM DANAŠNJICE, DA ILI NE?**
Lj. Šormaz, Ž. Pećanac, V. Kukić, Ž. Cvijetić

POSTER PREZENTACIJE

POSTER SESIJA 1 (1-22)

SUBOTA 16:50-18:20, SVEČANI SALON - BANSKI DVOR

Predsjedništvo: M. Mitrović, S. Antić

PP1_SPONTANA TRUDNOĆA KOD TARNER MOZAICIZMA S PRETHODNIM REKURENTNIM SPONTANIM POBAČAJIMA

G. Malešević, M. Brkić, A. Grbić, V. Soldat-Stanković B. Carić, T. Knežević, S. Popović-Pejičić

PP2_SEPTO-OPTIČKA DISPLAZIJA KAO UZROK KONGENITALNOG HIPOPITUITARIZMA

V. Soldat-Stanković, S. Popović-Pejičić, B. Carić, G. Malešević, A. Grbić, M. Brkić

PP3_TRETMAN DJECE SA KONGENITALNOM ADRENALNOM HIPERPLAZIJOM

G. Bukara-Radujković, V. Miljković

PP4_APLASTIČNA ANEMIJA UDRUŽENA S POLIGLANDULARNIM AUTOIMUNIM SINDROMOM TIP 2

D. Mandić, V. Soldat-Stanković, L. Nežić

PP5_POVOLJAN UTICAJ INSULINA DEGLUTEKA NA ATAKE TEŠKE HIPOGLIKEMIJE U NESTABILNOM DMT2

M. Brkić, G. Malešević, A. Grbić, S. Popović Pejičić, Z. Vrhovac, Z. Dardić

PP6_PRIMJENA GLP-1 ANALOGA KOD PACIJENTA SA UDRUŽENOM HIPOTALAMUSNOM GOJAZNOSTI I ŠEĆERNOM BOLESTI TIP 2

B. Carić, J. Malinović Pančić

PP7_ULOGA CISTATINA C KAO MARKERA KARDIOVASKULARNIH BOLESTI KOD OBOLJELIH OD DIABETES MELLITUSA TIP 2

I. Risović, S. Popović Pejičić, V. Vlatković

PP8_BUBREG KAO ENDOKRINI ORGAN – SUPSTITUCIONA TERAPIJA ERITROPOETINOM

D. Vojvodić, V. Vlatković, B. Gašić, M. Grujičić, D. Zrnić-Mićić, G. Topić

PP9_PROCIJENA STEPENA GLIKOREGULACIJE I KVALITETA SAMONJEGE OBOLJELIH OD DIABETES MELLITUS-A TYP 2

S. Savić, K. Stanetić, J. Mitrović, I. Bejzurić, S. Janković, M. Volaš Tovirac

PP10_FINDRISC UPITNIK KAO METODA SKRINIGA DIJABETES MELLITUSA TIP 2 NA PRIMARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

S. Savić, B. Stojković, Ž. Bošnjak, G. Tešanović, K. Stanetić

PP11_UPOTREBA PAID UPITNIKA KOD OBOLJELIH OD ŠEĆERNE BOLESTI

V. Petrović, V. Vidaković, N. Jelisavac

PP12_ HIPERINSULINEMIJSKA HIPOGLIKEMIJA KOD 71-GODIŠNJEG PACIJENTA SA POSTAVLJENOM SUMNJOM NA HIPERPLAZIJU B-ĆELIJA TIJELA I REPA PANKREASA- PRIKAZ SLUČAJA

J. Malinović Pančić, B. Carić, B. Popović

PP13_ POLIGLANDULARNI AUTOIMUNI SINDROM TIP III- PRIKAZ SLUČAJA

J. Malinović Pančić, B. Carić

PP14_ POBOLJŠANJE KVALITETA ŽIVOTA SA PRIMJENOM DEGLUDEKA

V. Jelača, A. Jevrić

PP15_ PRAVIM ODABIROM DO CILJA-PRIKAZ SLUČAJA

V. Jelača, A. Jevrić

PP16_ CUSHINGOV SINDROM I AKUTNI RESPIRATORNI DISTRES SINDROM KAO AKUTNA KOMPLIKACIJA

N. Filipović-Subotić, A. Grbić

PP17_ RAPIDNI RAZVOJ DIJABETESNE NEFROPATIJE

J. Milekić, S. Popović-Pejičić, M. Grujičić, A. Čegar

PP18_ KORELACIJA IZMEĐU NEREGULISANE ŠEĆERNE BOLESTI I SRČANE INSUFICIJENCIJE

J. Milekić, B. Prodanović, S. Petković, A. Čegar, M. Tomanić

PP19_ SITAGLIPTIN+METFORMIN OPTIMALNA GLIKOREGULACIJA 54 NEDELJE I DUŽE KOD MLADE GOJAZNE BOLESNICE

N. Ivanović, E. Vujić, B. Žarković

PP20_ REZULTATI PRIMJENE KOMPLEKSNE FIZIKALNE TERAPIJE KOD PACIJENTICE SA DIJABETESNOM POLINEUROPATIJOM

S. Petković, B. Prodanović, N. Nuždić, A. Kovačević Gašić Kajkut, J. Pucar-Nikolić

PP21_ EFEKAT ALFA- LIPOINSKE KISELINE NA DIJABETESNU POLINEUROPATIJU

J. Nikolić-Pucar, Z. Bajić, A.Kovačević-Gašić-Kajkut, D. Živanić, D. Bojinović-Rodić, Lj. Lakić

PP22_ PROCJENA KVALITETA ŽIVOTA PACIJENATA OBOLJELIH OD DIJABETES MELLITUS-A TIP 2

K. Stanetić, V. Kević, S. Savić, G. Tešanović

POSTER SESIJA 2 (23-43)

SUBOTA 16:50-18:20, SVEČANI SALON - BANSKI DVOR

Predsjedništvo: S. Jelić, V. Dimitrijević Srećković

PP23_RABDOMIOLIZA NAKON EKSTREMNE FIZIČKE AKTIVNOSTI

D. Bubić

PP24_PREVALENCIJA DIJABETES MELITUSA TIP 2 U POPULACIJI STARIJIH OSOBA SA RAZLIČITIM KATEGORIJAMA GOJAZNOSTI

S. Todorović, D. Miljković

PP25_PRIMARNI HIPERPARATIREOIDIZAM UZROKOVAN EKTOPIČNOM PARATIREOIDEOM

S. Husarić, D. Mršić, D. Lončar, L. Jašarević, J. Pašić, J. Šehić-Merić

PP26_AKROMEGALIJA - TERAPIJSKE OPCIJE

A. Čegar, A. Grbić, J. Milekić, B. Prodanović

PP27_ANALIZA UTICAJA METABOLIČKOG SINDROMA NA POJAVU ISHEMIJSKE BOLESTI SRCA

Ž. Pećanac, Lj. Šormaz, Ž. Cvijetić, K. Stanetić, T. Banduka

PP28_CHOICE OF PSYCHOPHARMACOTHERAPY IN TREATMENT OF PSYCHIATRIC COMPLICATIONS OF ADDISON'S DISEASE – CAS

N. Zivlak-Radulović

PP29_POLIMIOZITIS I HIPOKALIEMIJA KAO PRVI ZNACI PRIMARNOG ALDOSTERONIZMA – DIJAGNOSTIČKE DILEME

G. Rakita, A. Grbić, D. Đekić, T. Knežević, M. Brkić, G. Malešević

PP30_GASTROINTESTINALNI NEUROENDOKRINI TUMOR KAO KLINIČKI PROBLEM - PRIKAZ SLUČAJA

T. Glamočanin, Lj. Jovandić, R. Rajić, R. Tamburić, M. Đurđević, V. Kovačević

PP31_GOJAZNOST KAO FAKTOR RIZIKA ZA RAZVOJ DIJABETESA

Lj.M. Vasiljević, M. Barlov, N. Mijailović

PP32_ISPITIVANJE UTICAJA GOJAZNOSTI NA GLIKOREGULACIJU KOD PACIJENATA OBOLJELIH OD DIJABETESA TIP 2

O. Šiljegović, K. Stanetić, B. Đajić

PP33_PRIKAZ BOLESNIKA SA DIJABETESOM TIP 2 I MASIVNOM PROTEINURIJOM

J. Mrgud, V. Vlatković, M. Grujičić, A. Salapura

PP34_KORELACIJA INDEKSA TELESNE MASE I GLIKOZILIRANOG HEMOGLOBINA A1C U PREGOJAZNIH I GOJAZNIH OSOBA SA DIJABETESOM

D. Miljković, S. Todorović

PP35_LADA-LATENTNI AUTOIMUNI DIJABETES ODRASLIH

J. Pašić, M. Hajder, J. Šehić Merić, S. Husarić, L. Jašarević, D. Lončar, D. Mršić, R. Pašić

PP36_PRIKAZ SLUČAJA : SY CONN

N. Ivanović, E. Vujić, B. Žarković

PP37_PRIKAZ SLUČAJA: POLIGLANDULARNI AUTOIMUNI SINDROM

N. Ivanović, E. Vujić, B. Žarković

PP38_PRIMARNA HIPOMAGNEZIJE MIJA SA HIPOKALCEMIJOM – PRIKAZ SLUČAJA

Lj. Solomun, D. Jojić, G. Bukara-Radujković, V. Miljković, N. Marić, B. Solomun, V. Bobić

PP39_UČESTALOST I TRETMAN OBOLJENJA ŠTITNE ŽLIJEZDE POD PRITISKOM MODERNOG DOBA

M. Stanković, S. Tešanović, V. Petrović, N. Imamović

PP40_ULOGA LEKARA OPŠTE MEDICINE U PREVENCIJI GOJAZNOSTI

N. Jelić Jakovljević, D. Marković

PP41_ZNAČAJ SAMOKONTROLE GLIKEMIJE U TIPU 2 DIABETES MELLITUSA

N. Jelić Jakovljević, D. Marković

PP42_ZNAČAJ RANOG OTKRIVANJA RAZVOJA DIJABETES MELITUSA KOD OBOLJELIH OD CISTIČNE FIBROZE

O. Ljuboja, G. Bukara-Radujković, V. Miljković

PP43_KAKO DIJABETES MELITUS TIP 2 I DEGENERATIVNI REUMATIZAM UTIČU NA KVALITETU ŽIVOTA OBOLJELIH

M. Đaković, K. Stanetić

Za osobe sa DMT1 i DMT2*

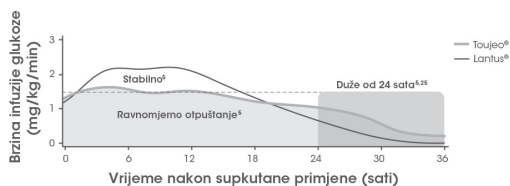
Inzulini nove generacije

za stabilnu budućnost¹⁻⁵

Predvidiv i stabilan učinak
koji traje i duže od 24 sata^{5,6}

Stabilan profil djelovanja⁵

Prilagođeno prema: Becker RH, et al. Diabetes Care 2015⁵

Kontrola HbA_{1c}, koju očekujete⁴

Niži rizik od hipoglikemija u
usporedbi s inzulinom Lantus®
u osoba s DMT^{4,6,7}

Potvrđena dugoročna kardiovaskularna
sigurnost glargina^{6,8}

*DMT1 i DMT2: diabetes mellitus tip 1 i tip 2

1. Yki-Jarvinen H, et al (Poster #946) presented at EASD, Vienna, September 15-19 2014. Available from: <http://www.easdvirtualmeeting.org/resources/19180>. Date accessed: April 2015.
2. Riddle MC, Diabetes, Obesity and Metabolism 17: 835-842, 2015. 3. Bergenstal R, et al. (Poster #949) presented at EASD, Vienna, September 15-19 2014. Available from: <http://www.easdvirtualmeeting.org/resources/18574>. Date accessed: April 2015. 4. Yki-Jarvinen H, et al. Diabetes Care 2014;37:3235-3243. 5. Becker RH, et al. Diabetes Care 2015;38(4):637-643. 6. Toujeo® Sažetak karakteristika lijeka, juli 2015. Detaljnije informacije o ovom lijeku dostupne su na web stranici Europske agencije za lijekove: <http://www.ema.europa.eu>. 7. Ritzel R, et al. Diabetes, Obesity and Metabolism 17: 859-867, 2015. 8. Gerstein HC, et al. New Eng J Med 2012;367:319-328.

1. NAZIV GOTOVOG LIJEKA: Toujeo 300 jedinica/ml, rastvor za injekciju u napunjenom pen-u Toujeo SoloStar. **2. KVANTITATIVNI I KVANTITATIVNI SASTAV:** Jedan ml sadrži 300 jedinica inzulini glargina (što odgovara 10,91 mg). Jedan pen sadrži 1,5 ml otopine za injekciju, što odgovara 450 jedinica. **3. TERAPIJSKE INDIKACIJE:** Liječenje šećerne bolesti u odraslih. **4. POSOLOGIJA I NAČIN PRIMJENE:** Toujeo je bazalni inzulini koji se primjenjuje jedanput na dan u bilo koje doba, po mogućnosti svaki dan u isto vrijeme. U bolesnika sa šećernom bolešću tipa 1, Toujeo se mora kombinirati s kratko djelujućim/brzodjelujućim inzulinom kako bi se zadovoljila potreba za inzulinom u vrijeme obroka. U bolesnika sa šećernom bolešću tipa 2, Toujeo se može primjenjivati i u kombinaciji s drugim antihyperglikemicima. Režim doziranja (dozu i vrijeme primjene) treba prilagoditi odgovoru pojedini bolesnika. Bolesnici po potrebi mogu primijeniti Toujeo do 3 sata prije ili nakon uobičajenog vremena primjene. Toujeo se primjenjuje supkutanim injekcijom u tibušni zid, deltoidnu regiju ili bedro. Toujeo se ne smije primijeniti intravenski. Produljeno djelovanje lijeka Toujeo ovisi o injiciranju u potkožno tkivo. Intravenska primjena uobičajene supkutane doze može izazvati tešku hipoglikemiju. Toujeo se ne smije primjenjivati u inzulinskim infuzijskim pumpama. Za sve dodatne informacije pogledajte kompletan SmPC. **5. KONTRAINDIKACIJE:** Preosjetljivost na aktivnu supstancu ili neku od pomoćnih supstanci. **6. POSEBNA UPOZORENJA I MJERE OPREZA PRI UPOTREBI:** Toujeo nije inzulini izbora za liječenje dijabetičke ketoacidoze. U takvim se slučajevima preporučuje intravenska primjena običnog inzulina. U slučaju neadekvatne kontrole glukoze ili sklonosti hiperglikemiji odnosno hipoglikemiji, prije razmatranja prilagodavanja doze mora se procijeniti pridržava li se bolesnik propisanom režimu doziranja i mjestu injiciranja, te pravilne tehnike injiciranja, kao i sve ostale važne faktore. Hipoglikemija: Poseban oprez i pojačana kontrola glukoze u krvi preporučuju se u bolesnika u kojih epizode hipoglikemije mogu biti klinički posebno značajne, poput bolesnika sa značajnom stenozom koronarnih arterija ili krvnih žila koje opskrbljuju mozak (rizik od srčanih ili cerebralnih komplikacija hipoglikemije), te bolesnika s proliferativnom retinopatijom, naročito ako nije liječena fotokoagulacijom (rizik od prolazne amauroze uslijed hipoglikemije). **Prijelaz s inzulini glarginom jačine 100 jedinica/ml na Toujeo:** Obzirom da inzulini glargin 100 jedinica/ml i Toujeo nisu bioekvivalentni i nisu međusobno zamjenjivi, prijelaz može rezultirati potrebom za promjenom doze i mora biti proveden pod strogim liječničkim nadzorom. **Prijelaz s drugih inzulina na Toujeo:** Prijelaz bolesnika s inzulina druge vrste ili drugog proizvođača na Toujeo treba provesti pod strogim liječničkim nadzorom. Promjene u jačini, nazivu (proizvođač), vrsti (obični, NPH, lente, dugodjelujući itd.), podijelju (životinjski, ljudski, analogni ljudskog inzulini) ili načinu proizvodnje mogu dovesti do potrebe za promjenom doze. **Interkurentna bolest:** Kod interkurentne bolesti potrebna je pojačana kontrola metabolizma. **Kombinacija lijeka Toujeo i pioglitazona:** Prijavljeni su slučajevi zatijavanja srca kod primjene pioglitazona u kombinaciji s inzulinom, osobito u bolesnika koji su imali faktore rizika za razvoj zatijavanja srca. Za sve dodatne informacije pogledajte kompletan SmPC. **7. INTERAKCIJE S DRUGIM LIJEKOVIMA:** Brojne tvari utiču na metabolizam glukoze i mogu zahtijevati prilagodavanje doze inzulini glargina. Za sve dodatne informacije pogledajte kompletan SmPC. **8. FERTILNOST, TRUDNOĆA I DOJENJE:** Nema kliničkog iskustva s primjenom lijeka Toujeo u trudnica. Može se razmotriti primjena lijeka Toujeo tokom trudnoće, ako je to klinički opravdano. Nije poznato izlučuje li se inzulini glargin u majčino mlijeko. Dojiljama će možda biti potrebno prilagoditi dozu inzulini i prehranu. Ispitivanja na životinjama ne ukazuju na izravne štetne učinke na plodnost. **9. NEŽELJENI EFEKTI:** Vrlo česti: hipoglikemija koja je općenito najčešća nuspojava inzulinske terapije, može nastupiti ako je doza inzulini previsoka u odnosu na potrebu za inzulinom. Česti: lipohipertrofija i reakcije na mjestu injiciranja. Reakcije na mjestu injiciranja uključuju crvenilo, bol, svrbež, koprnjivaca, oticanje ili upalu. Većina blagih reakcija na inzulini na mjestu injiciranja obično se povlači u roku od nekoliko dana do nekoliko sedmica. Za sve dodatne informacije pogledajte kompletan SmPC. **10. UTICAJ NA SPOSOBNOSTI UPRAVLJANJA VOZILOM ILI MAŠINAMA:** Bolesnikovu sposobnost koncentracije i reakcije može biti umanjena zbog hipoglikemije ili hiperglikemije ili, primjerice, zbog oštećenja vida. To može predstavljati rizik u situacijama u kojima su takve sposobnosti posebno važne (npr. vožnja ili rad sa mašinama). Bolesnicima treba savjetovati da poduzmu mjere opreza kako bi izbjegli hipoglikemiju tokom vožnje. **11. PREDOZIRANJE:** Blage epizode hipoglikemije obično se mogu liječiti peroralnim uzimanjem ugljikohidrata. Možda će biti potrebno prilagodavanje doze lijeka, rasporeda obroka ili tjelesne aktivnosti. Teže epizode popraćene komom, konvulzijama ili neurološkim oštećenjima mogu se liječiti intramuskularnom/supkutanim primjenom glukoze ili intravenskom primjenom koncentracije glukoze. Možda će biti potrebno održavati unos ugljikohidrata i nadzirati bolesnika jer se nakon prividnog kliničkog poboljšanja hipoglikemija može ponovno pojaviti. **12. FARMAKODINAMISKE OSOBINE:** ATC kod: A10AE04. **13. REŽIM IZDAVANJA LIJEKA:** Lijek se izdaje na ljekarski recept, u apoteci. **14. NOSITELJ ODOBRENJA ZA BIH:** Sanofi-Aventis d.o.o. Sarajevo, Fra. Andela Zvezdovića 1/8, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina. **15. BROJ I DATUM IZDAVANJA ODOBRENJA ZA STAVLJANJE LIJEKA U PROMET U BIH:** 04-07-3-1-4343/15 Datum prvog odobrenja: 20.10.2015. Datum zadnje revizije: juli 2015.

SREBRNI SPONZORI

BRONZANI SPONZOR

UDRUŽENJE ENDOKRINOLOGA I DIJABETOLOGA REPUBLIKE SRPSKE
ASSOCIATION OF ENDOCRINOLOGISTS AND DIABETOLOGISTS OF REPUBLIC OF SRPSKA

GLAVNI ORGANIZATOR

Министарство здравља и
социјалне заштите
Републике Српске

POKROVITELJ

MEDICINSKI FAKULTET
BANJA LUKA

*Univerzitetski klinički
centar Republike Srpske*
UNIVERSITY CLINICAL CENTRE OF THE REPUBLIC OF SRPSKA

KOORGANIZATORI

TEHNIČKI ORGANIZATOR